

Brazílsky najvyšší súd povolil výskum kmeňových buniek

Brazílsky najvyšší súd povolil výskum kmeňových buniek. Senát súčasne zamietol podanie od bývalého generálneho prokurátora, ktorý argumentoval, že zákon je protiústavný, pretože porušuje právo na život. Rozhodnutie súdu vyvolalo okamžité pobúrenie cirkevných predstaviteľov v tejto najväčšej rímskokatolíckej krajine na svete. Konferencia

brazílskych biskupov vydala vyhlásenie v ktorom verdikt prirovnáva k rozsudku smrti. Zákon otvára cestu pre výskum s embryami, ktoré vzišli oplodnením v skúmavke a boli zmrazené najmenej tri roky. Podľa vedcov môže výskum kmeňových buniek pomôcť pri liečbe viacerých v súčasnosti neliečiteľných chorôb.

Rádio Lumen, 17:30, 31.5.2008

Sexuálne zdravie je v slepej uličke, tvrdia autori

BRATISLAVA - Vládny program sexuálneho a reprodukčného zdravia skončil v slepej uličke. Jeho autori predpokladajú, že cirkev a ministerstvo zdravotníctva sa na znení programu nedokážu dohodnúť, čo bude znamenať jeho koniec. Program pred mesiacom stiahli z rokovania vlády po tom, čo ho minister školstva Ján Míkollaj (SNS) odmietol podporiť. S odôvodnením, nech sa najprv na jeho znení dohodne rezort zdravotníctva s Konferenciou biskupov Slovenska. Dosiaľ sa tak nestalo. „Minister Míkollaj vedome dostal program do slepej uličky. Je to však na škodu občanov. Program je pripravený tak, aby boli zachované ľudské práva, aby sa vyriešili zdravotné problémy rómskej populácie, aby sa znížil počet interrupcií u mladých žien do 25 rokov,“ reagoval prezident Spoločnosti pre plánované rodičovstvo a spoluautor programu Michal Kliment. Program, ktorý počíta okrem iného aj s finančným príspevkom od štátu na interrupciu pre chudobné ženy či s legalizáciou potratovej tabletky a sexuálnou výchovou v školách, cirkev a mimovládne organizácie ostro kritizujú. „Vláda prerušila o tomto materiáli rokovanie so zdôvodnením, že poskytuje širší časový priestor na prerokovanie jeho sporných bodov s mimovládnyimi a náboženskými organizáciami. Momentálne ministerstvo sumarizuje všetky zís-

kané pripomienky. Program bude potom opäť predložený na rokovanie vlády,“ uviedla hovorkyňa rezortu Silvia Horváthová. Výhrady sú podľa nej totožné s tými, ktoré prišli ministerstvu počas pripomienkového konania. Doteraz však k nijakej dohode nedošlo. „Nijakú z pripomienok, ktoré sme predstrelili, ministerstvo neakceptovalo. Ide pritom o zásadné pripomienky. Je potrebné počkať, tieto veci si vyjasniť, na ministerstve sa chystá nové personálne zastúpenie,“ naznačil hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Minister zdravotníctva Ivan Valentovič (Smer) by sa mal podľa zatiaľ neoficiálnych informácií v krátkom čase vzdať svojho miesta. Na konflikt s cirkvou podľa Klimenta doplatia najmä mladé dievčatá a ženy, ktorým chýba osveta. „Kriminalizovaná je najmä dostupnosť umelého prerušenia tehotnosti. Problém však treba riešiť nie dohadovaním, či je potrat zlý alebo dobrý, ale tak, aby potrat vôbec nebol. Hoci počet interrupcií klesá, u žien do 25 rokov ich, naopak, pribúda. A to treba riešiť najmä vzdelávaním,“ uzavrel.

Podľa hovorkyne rezortu školstva Daniely Špánkovej ministerstvo školstva a zdravotníctva o programe stále rokujú. „Otázka hlasovania nie je v súčasnosti aktuálna,“ vyhlásila. Slávka Séléšová

PRAVDA, 3.6.2008

Turínske plátno opäť vystavia

Turínske plátno opäť vystavia v roku 2010. Oznamil to včera pápež Benedikt XVI. Naposledy mohli kresťania plátno, ktoré považujú za pohrebné rúcho Ježiša Krista, vidieť v roku 2000. Vatikán ho v 20. storočí vystavil len štyrikrát.

SME, 3.6.2008

V Ríme začal summit OSN o potravinovej kríze

V Ríme sa dnes za účasti svetových lídrov začal summit OSN o potravinovej kríze. Prípravy na summit zatičila plánovaná prítomnosť zimbabwianskeho prezidenta Roberta Mugabeho. Kontroverzná je aj účasť iránskeho prezidenta Mahmúda Ahmadinedžáda. Pápež Benedikt XVI. vyhlásil, že hlad a podvýživa sú neakceptovateľné vo svete, ktorý má zdroje na to, aby sa s týmto problémom vyrovnal. Odhaduje sa, že te-rajšia potravinová kríza spôsobila vo svete hlad asi 100 miliónom ľudí.

Rádio Hey!, 18:00, 3.6.2008

Čaplovič schladil cirkev

Prijatie zmluvy medzi Slovenskom a Svätou stolicou o výhrade vo svedomí by bolo podľa vicepremiéra Dušana Čaploviča nad rámec zákonov a legislatívy Európskej únie.

„Vstúpili sme do EÚ alebo do Vatikánu? Toto moje stanovisko zostáva nemenné,“ vyhlásil po rokovaní vlády Čaplovič. Pripomenul, že kabinet sa do roku 2010 nechystá túto tému otvárať. „Katolícka cirkev si musí uvedomiť, že sú tu aj menšie cirkvi a treba s nimi rokovať,“ poznamenal a poukázal na fakt, že niektoré, ako príklad uviedol evanjelickú, majú k zmluve výhrady.

(tasr)

Plus jeden deň, 5.6.2008

Sviatosť birmovania v rumunskom Bodonoši

Uplynulý víkend v slovenskej farnosti Bodonoš v Rumunsku privítali na pastoračnej návšteve Spišského pomocného biskupa Štefana Sečku. Ten tam v nedeľu vysluhoval sviatosť birmovania 83 birmovancom.

Biskup mal ešte v sobotu s birmovancami krátku katechézu a diskusiu. V nedeľu udeľoval sviatosť birmovania na dvoch miestach. Vo filiálke Bajaši a vo farnosti Bododoš, ktorá je jednou z mnohých slovenských farností v Rumunsku kde si uchovali vieru i slovenské tradície. Hovorí biskup Štefan Sečka: „Je naozaj obdivuhodným dielom Ducha Svätého, že aj po dvoch storočiach vystávaní sa zo Slovenska dokázali si zachovať aj svoju kresťanskú katolícku identitu, vieru, ale aj svoju národnú identitu ako Slováci.“

Udržiavať kontakty s veriacimi zahraničnými Slovákmi je veľmi dôležité.

Štefan Sečka, spišský pomocný biskup: „Každá návšteva biskupa zo starej vlasti je pre nich povzbudením, ale aj našou nielen morálnou, ale aj fyzickou podporou ich úsilia zostať i v národnom povedomí, i ako kresťania katolíci.“

Biskupa do farnosti pozval miestny farár, ktorý kládol veľký dôraz na prípravu birmovancov. Hovorí Bodonošský farár Ján Gondek.

Ján Gondek, Bodonošský farár: „Ja som zdôraznil sviatosť a desať božích prikázaní. Je ich dosť tých, ktorí sa zapájajú do duchovného rastu farnosti. Buď zapájaním sa do liturgie rôznymi aktivitami, programy na Vianoce, Veľká noc.“

Birmovanci neskrývali svoju radosť z toho, že im túto sviatosť mohol vyslúžiť práve biskup zo Slovenska. Ako niektorí uviedli na Slovensku vidia aj svoje uplatnenie v budúcnosti.

Birmovanec: „Sa učím elektroniku a chcel by som ísť robiť na Slovensko.“

Birmovanec: „Ja by som chcela ísť na Slovensko.“

Peter Majda

Rádio Lumen, 17:30, 2.6.2008

Disident alebo tajný agent? Lech Walesa

V seriáli Focus sa pozrieme bližšie cez „zaostrény objektív“ na človeka, o ktorom sa v minulom týždni hovorilo a písalo najviac.

Poľský exprezident založil protikomunistickú Solidaritu. Dnes ho obviňujú, že s komunistami spolupracoval.

Varšava, Bratislava - Začiatkom 80. rokov bol symbolom poľského odboja proti komunistickému režimu, po páde železnej opony sa celkom prirodzene stal prvým prezidentom slobodného Poľska. Dnes musí bojovať proti obvineniam, že s komunistickou tajnou službou spolupracoval pod krycím menom Bolek. Nikto však nemôže spochybníť, že Lech Walesa patrí medzi najvýraznejšie osobnosti poľských dejín. „Spolu so zosnulým pápežom Jánom Pavlom II. je symbolom mierových hnutí v Európe v 20. storočí,“ povedal pre HN Eugenius Smolar, riaditeľ Centra pre medzinárodné vzťahy vo Varšave.

Vodca odporu

Prvýkrát sa do povedomia poľskej verejnosti dostal Walesa v auguste 1980, keď stál na čele štrajku v Gdanských lodeničiach. Tam sa zrodila nezávislá odborová organizácia Solidarita, ktorá sa neskôr zmenila na politické hnutie. Zakrátko mala viac ako 10 miliónov členov. V tom istom roku Walesu vo Vatikáne prijal pápež Ján Pavol II.

O rok neskôr sa na čelo Komunistickej strany a vzápätí aj vlády dostal Wojciech Jaruzelski, ktorý vyhlásil výnimočný stav a Solidaritu vyhlásil za nelegálnu organizáciu. Walesu spolu s ďalšími lídrami zatkli a na dva roky uväznili. Zadošťačenia sa mu dostalo v roku 1983, keď sa stal laureátom Nobelovej ceny za mier.

V druhej polovici 80. rokov sa však zrazu z Walesu stal partner do diskusie pre poľských komunistov. Po udalostiach v Sovietskom zväze, keď nový líder Michail Gorbačov nastoľuje politiku glasnosti a perestrojky, totiž pre niekdajšie sovietske satelity svitla nádej, že sa vplyv impéria končí. To donútilo Jaruzelského, aby s Walesom vyjednával. „Walesa bol silný antikomunista, žiadal zmenu v celkovej štruktúre, nielen výmenu pár ľudí,“ hodnotí Smolar. Pád režimu dostáva Walesu k moci, v roku 1990 sa stáva prvým prezidentom

slobodného Poľska.

Vo funkcii bol päť rokov. Nebol však príliš úspešný, jeho kritici ho obviňovali z autoritatívneho vedenia krajiny. Mnohým prekážali jeho tesné väzby na armádu a štátnu službu. Možno aj preto sa neúspešne pokúšal získať prezidentské kreslo v rokoch 1995 a 2000.

Konkurent Kaczynských

Dnes musí Walesa čeliť obvineniam, že bol tajným agentom komunistickej tajnej služby. Takéto informácie chcú o ňom zverejniť v novej knihe historici poľského Inštitútu národnej pamäti. „V 80. rokoch ho niekoľkokrát tajná polícia vypočúvala. On sám vo svojich memoároch spomínal, že pri vypočúvaní podpísal pod tlakom viacerých dokumentov. To však neznamená, že s nimi spolupracoval,“ dodal Smolar.

V roku 2006 vystúpil zo Solidarity, pretože usúdil, že odbory príliš podporujú politickú stranu bratov Kaczynských Právo a spravodlivosť. Práve expremiér Jaroslaw a prezident Lech Kaczynski by mohli stáť za údajnými obvineniami zo spolupráce. Obaja ešte ako členovia mladého krídla Solidarity vystúpili koncom 80. rokov proti Walesovi. „Nemôžem povedať, že by boli nepriatelia. Ale určite sa nemajú radi, sú to veľkí konkurenti,“ povedal Smolar.

Na Walesu však nedajú dopustiť československí politici, ktorí boli pri páde komunistického režimu u nás. „Bol to statočný človek, dokázal viesť masové hnutia. Sršala z neho veľká charizma,“ povedal pre HN bývalý československý minister zahraničných vecí Jiří Dienstbier. V postkomunistických krajinách sa podľa neho stáva módou, „koho ešte pošpiniť nezmyselnými tvrdeniami o spolupráci so štátnou políciou“.

„Fakt, že ho teraz niekto obviňuje zo spolupráce s komunistickou tajnou službou, nijako neznižuje jeho význam v poľských a európskych dejinách 20. storočia,“ povedal pre HN bývalý disident a slovenský expremiér Ján Čarnogurský. Informácie o jeho tajnej minulosti pritom považuje za skresľovanie údajov. „Vôbec nemusel vedieť, že ho evidujú ako agenta. Nie je to vôbec zaujímavé ani dôležité.“

Katarína Šimurková

HN, 2.6.2008

Investora predbehli pamiatkari

ŽILINA (luk) - V súboji o zachovanie žilinskej fary dokázali pamiatkari predbehnúť podnikateľa Geoga Trabelssieho. Historický objekt stihli vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku skôr, ako ju dokázal Trabelssie zbúrať. Osud fary je však stále neistý. Proti rozhodnutiu ministerstva kultúry sa totiž odvolal vlastník budovy, rímsko-katolícka cirkev. Trabelssiemu fara zavadzia. Už onedlho sa začne na Farských schodoch stavať nákupné centrum za 1,2 miliardy korún. „Budova nemá nijakú hodnotu. Je to truc podnik voči mne,“ vyhlásil podnikateľ ešte minulý týždeň. Cirkev vlastní na Farských schodoch niekoľko nehnuteľností, ktoré majú ustúpiť nákupnému centru. Na oplátku za to Trabelssie cirkvi vyhradí v centre komerčné priestory. Cirkev ich mieni prenajímať, vďaka čomu sa finančne pripravuje na možnú odľuku od štátu. Generálny vikár žilinskej diecézy Ladislav Stromček pripustil, že krok ministerstva kultúry im skomplikoval situáciu. Vo svojom odvolaní sa cirkev oprela o fakt, že štát už raz, v roku 1989, zamietol návrh na vyhlásenie fary za národnú kultúrnu

pamiatku. Vikár tiež pripomína, že budova je z hliny, preto majú problém ju plnohodnotne využívať. Budovu možno vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku aj proti vôli vlastníka, informoval Pavol Ižvold, riaditeľ odboru ochrany pamiatkového fondu ministerstva kultúry. „Myslím si, že toto je odôvodnený prípad. Pamiatkové hodnoty fary sú jednoznačné,“ postavil sa Ižvold za zachovanie objektu. O odvolaní cirkvi rozhodne rozkladová komisia, konečné slovo má minister kultúry.

História žilinskej fary

Faru v Žiline postavili na stredovekých základoch v roku 1777. Na jej priecheli sa nachádza erb Uhorska. Štúrovci z neho v roku 1848 odstránili korunku na najvyššom vrchu trojvršia, čím vytvorili erb Slovenska, ktorý použili na historicky prvej pečati Národnej rady. Pamiatkari pripomínajú, že fara predstavuje spolu s farským kostolom a farskými vežami súbor hodnotnejšej architektúry v samom centre Žiliny. Objekty sa tiež objavujú v charakteristickej siluete mesta. (luk), PRAVDA, 3.6.2008

Bez informácií pre verejnosť aj veriacich

Premiér Robert Fico sa stretol s bratislavským arcibiskupom Zvolenským. O čom spolu rokovali ale novinárom nepovedal. Arcibiskup tvrdí, že o partnerstvách homosexuálov či zmluve o výhrade svedomia nehovorili a stretnutie bolo len formálne. Za zatvorenými dverami však obaja sedeli vyše hodinu.

Premiér Fico prijal arcibiskupa na Úrade vlády. Stanislav Zvolenský tvrdí, že sa stretli len kvôli jeho inaugurácii do funkcie bratislavského arcibiskupa.

Arcibiskup Zvolenský: „Išlo skutočne iba o zdvorilostné stretnutie.“

Bez ohľadu na to o čom sa Fico so Zvolenským počas hodinového rokovania rozprávali, podľa politológa sa taktika vlády a cirkvi nemení. Cirkev bude mlčať o zmluve o výhrade svedomia, vláda o partnerstvách homosexuálov.

Peter Horváth, politológ: „Určite pokoj za pokoj, v tejto chvíli, pokiaľ ešte nie je vyriešená otázka odľuky cirkvi od štátu, by bolo pre cirkev kontraproduktívne, keby išla v niektorých svojich krokoch alebo vyhláseniach proti súčasnej vládnej moci.“

Arcibiskup Zvolenský: „Zmluva o výhrade svedomia je pre cirkev vždy podstatná otázka, len môžu sa meniť spôsoby presadzovania.“

Peter Horváth, politológ: „Cirkev hrá istú z jeho pohľadu rozumnú taktickú politiku. Ponechajme to čo máme.“

Registrované partnerstvá, eutanázia, či liberálnejší prístup k interrupciám sú typickými témami európskych socialistov. Na Slovensku sa ale zrejme na pretras tak skoro nedostanú.

Peter Horváth, politológ: „... ide predovšetkým o preferencie, bude chcieť spraviť všetko preto,

Boj o starú faru

Cirkev tvrdí, že nejde o pamiatku ŽILINA - Historický objekt starej fary vyhlásili za pamiatku. Budova však podľa cirkvi nemá žiadnu hodnotu. Plánuje tam žilinský podnikateľ Geoge Trabelssie postaviť obchodné centrum. Cirkev sa proti rozhodnutiu pamiatkarov chce odvolať.

„Budova nemá žiadnu hodnotu. Sú to štyri hlinené múry a nič pamiatkovo vzácné tam nie je,“ vraví generálny vikár Žilinskej diecézy Ladislav Stromček. Štát už raz - v roku 1989 - zamietol návrh na vyhlásenie fary za národnú kultúrnu pamiatku. „Ministerstvo kultúry začalo správne konanie 24. apríla vo veci vyhlásenia budovy za národnú kultúrnu pamiatku. Rozhodnutie bolo vydané 20. mája. Keďže sme mali vyjadrenia všetkých účastníkov konania, nebol dôvod správne konanie predĺžovať,“ uviedol hovorca ministerstva kultúry Jozef Bednár. „Nikto nás na konanie neprizval, preto sa odvoláme,“ uviedol vikár Stromček. Podľa našich informácií človek, ktorý podpísal starú faru ako pamiatku, už na ministerstve kultúry nepracuje.

Skôr ako opustil svoj post, stihol podpísať dokument, vďaka ktorému sa stará nefunkčná budova stala pamiatkou. Cirkev vlastní na Farských schodoch niekoľko nehnuteľností, ktoré majú ustúpiť nákupnému centru. Plánuje ho tam vybudovať podnikateľ George Trabelssie. Na odplatu za to cirkvi vyhradí v centre komerčné priestory.

P. Konštiak
Nový čas, 4.6.2008

aby neišla proti nejakým hlavným prúdom.“

Dušan Čaplovič (Smer-SD), podpredseda vlády pre ľudské práva a menšiny: „Slovensko potrebuje k tomu dozrieť.“

Pokoj zbraniam medzi štátom a cirkvou bude podľa politológov platiť najmenej do konca volebného obdobia. A kontroverzné otázky ako eutanázia, či registrované partnerstvá prídu na rad zrejme až pred najbližšími parlamentnými voľbami. Michal Kovačič

TV Markíza, 19:00, 3.6.2008

Slovenská vláda vyjadrila pripravenosť pokračovať v dialógu o čiastkových zmluvách so Svätou stolicou

Slovenská vláda je údajne pripravená pokračovať v rokovaní o čiastkových zmluvách so Svätou stolicou. Po dnešnom prijatí u prezidenta to vyhlásil nový apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana. Vatikánsky diplomat vidí doriešenie otvorených čiastkových zmlúv ako svoju hlavnú úlohu. Viac povie Jaroslav Barborák.

Svätá stolica bude v otázke čiastkových zmlúv o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi aktívna. Po dnešnom odovzdaní poverovacích listín od hlavy štátu to vyhlásil

Mario Giordana, nový vatikánsky diplomat na Slovensku: „Potvrďujem to a slovenská vláda už vyjadrila svoju pripravenosť pokračovať v dialógu o týchto témach.“

Ak by to bolo skutočne tak, šlo by o výrazný posun v otázke dorie-

šenia základnej zmluvy so Svätou stolicou, ktorú prijala ešte prvá Dzurindova vláda v roku 2000. Súčasný kabinet Roberta Fica totiž otázky čiastkových zmlúv uspal. Podľa informácií aj z cirkevného prostredia, za tým mala byť výmena, že jeho vláda nebude otvárať otázku registrovaných partnerstiev. Podľa najnovších vyjadrení vatikánskeho diplomata na Slovensku sa však situácia zmenila. Potvrdenie zo strany predsedu vlády a ani jeho hovorkyne zatiaľ neprišlo. V čase, keď to nový vatikánsky nuncius povedal, zasadá vláda. Informáciu však nepoprel ani hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Jednoznačne je to pozitívna správa.“

Rádio Slovensko, 12:00, 4.6.2008

Čiastkové zmluvy s Vatikánom vyprovokovali na Slovensku diplomatickú prestrelku

Čiastkové zmluvy v Vatikáne vyprovokovali na Slovensku diplomatickú prestrelku. Nový apoštolský nuncius na Slovensku totiž predpoludním vyhlásil, že slovenská vláda je pripravená pokračovať v rokovaní o tejto otázke. Z ministerského kabinetu však prišli signály, že o pripravenosti nemôže byť ani reči a otázka by sa nemala otvárať ani v horizonte najbližších 2 rokov. Tému sa venuje Jaroslav Barborák.

Príchod nového vatikánskeho diplomata mal byť impulzom, ako sa čiastkové zmluvy o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi na Slovensku pohli. Mario Giordana naviac potvrdil, že Svätá stolica bude v otázke aktívna.

Mario Giordana, nový apoštolský nuncius na Slovensku: „Potvrďujem to a slovenská vláda už vyjadrila svoju pripravenosť pokračovať v dialógu o týchto témach.“

Správu však nepotvrdil šéf

diplomacie. Z vládnych predstaviteľov sa s vatikánskym nunciom zatiaľ stretol len on a podľa jeho slov sa o otázke nerokuje a je predpoklad, že táto vláda ani rokovať nebude.

Ján Kubiš, minister zahraničných vecí: „Nepredpokladám, že by sa k tomu vytvorili podmienky.“

Ešte konkrétnejší bol vicepremiér Dušan Čaplovič.

Dušan Čaplovič, podpredseda vlády: „Nie je to na programe dňa. My sme do roku 2010 povedali že to ide nad rámec zákonov Európskej únie.“

Apoštolský nuncius si však informáciu podľa hovorca slovenských biskupov nevymyslel.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak pán nuncius, ako skúsený diplomat povedal verejne čo povedal, tak nie je to jeho vymysel, ale je to informácia, ktorú dostal z Vlády SR.“

Viac svetla však neprinesol ani premiér.

Privítanie nuncia

Prezidentovi SR Ivanovi Gašparovičovi (vpravo) v Prezidentskom paláci v Bratislave včera odovzdal poverovacie listiny apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana (na snímke vľavo). Apoštolský nuncius Giordana uviedol, že sa nezačína iba jeho diplomatická misia v Slovenskej republike, ale aj jeho spolupráca s cirkvou a veriaci-mi. **JÁN FELIX, Šport, 5.6.2008**

Krádež na objednávku?

Zo zvonice pri kostolíku zmizol najstarší zvon

RÁKOŠ - Nepríjemné prekvapenie zažili Rákošania pri Jelšave.

Keď chceli v nedeľu zazvoniť na vzácnych cirkevných zvonoch, zistili, že jeden z troch zmizol.

Katolícky kostol v Rákoši je jeden z najstarších v Revúckom okrese, farníci sa však na bohoslužby schádzajú v prenajatých priestoroch. Dôvodom je nedokončená oprava farebných fresiek vnútri kamenného kostolíka z 13. storočia.

Pred ním stojí stará zvonica, v ktorej boli tri zvony, každý inej veľkosti. Keď chceli Rákošania pred týždňom na nich zazvoniť, nemohli. Jeden z nich chýbal. Krádež zvona domácich nemilo prekvapila.

Podľa Karola Hatvaniho, miestneho nadšena histórie, lupiči kradli na objednávku.

„Zmizol totiž stredne veľký zvon, ktorý bol z nich najstarší a najkrajšie zdobený. Presný rok výroby sa zistiť nedá, pretože chýbajú kroniky. Vieme len to, že najväčší zvon vyrobili majstri v roku 1891,“ hovorí Hatvani.

**ZUZANA VÁSKYOVÁ
Plus jeden deň, 5.6.2008**

Silvia Glendová, hovorkyňa predsedu vlády: „S predsedom Vlády SR nikto z predstaviteľov cirkvi na túto tému nehovoril.“

Čiastkové zmluvy so Svätou stolicou sa tak nateraz otvárať nebudú.

Rádio Slovensko, 22:00, 4.6.2008

ČO SO ZÁKONOM

Popíjanie mladých sa zrejme zákonom nepodarí zakázať. A nie preto, že by to tak chcel prezident, ktorý zákon vrátil, ale pre jeho nedostatky.

So zákonom totiž majú problém napríklad niektoré náboženské spoločnosti, ktoré pri svojich bohoslužbách dávajú piť víno aj neplnoletým. No a aké by to bolo, keby cirkev porušovala v kostole zákony? Problémov je však viac, no prezident ich „nevypíchal“, ale vrátil zákon ako celok.

Poslanci teda už nemajú možnosť opraviť zákon, len ho opäť schváliť alebo odmietnuť.

Myšlienka obmedziť detské popíjanie stojí za pochvalu. Otázne je, či práve takýmto zákonom. Existuje predsa zákaz predávať alkohol deťom. Žiaľ, len sa nedodržiava. A málokto to aj kontroluje. Kontrolovať rodičov, či za dverami svojho bytu nenalievajú svojim ratolestiam nejaký vaječný likér, by bolo ešte ťažšie.

Lepšie je mať jeden prísny zákon, ktorý sa dodržiava, ako dva „čajové“, ktoré sa obchádzajú.

Miroslav STANÍK

Plus jeden deň, 5.6.2008

Svojrázna horská obec Vikolínec

Nachádza sa vysoko nad údolím Revúcej na úpätí vrchu Sidorovo. Vznikla koncom 14. storočia a vyvíjala sa samostatne ako poddanská osada, závislá od správy mesta.

Prvýkrát sa písomne spomína roku 1376, keď sa stala súčasťou slobodného kráľovského mesta Ružomberok. Dnes predstavuje najzachovalejší a najucelenejší pôvodný súbor stavieb ľudovej architektúry.

Prevažnú väčšinu stavieb tvoria zrubové domy, obrátené do strmo stúpajúcej hlavnej ulice. Drevenice kryté sedlovou šindľovou strechou s farebnými okennými rámami sú obmazané a obielené. Hospodárske budovy so zrubom a stĺpikovou konštrukciou stoja do hĺbky úzkej parcely vo dvore za sebou.

Osobitný pôvab celku dotvára zrubová dvojpodlažná zvonica z roku 1770 a zrubová studňa z roku 1860.

Kríza v Česku. Je za tým jediný muž

Kontroverzný poslanec Vlastimil Tlustý z ODS potopil vládnu koalíciu v hlasovaní o cirkevných reštitúciách.

Česká vláda sa otriasa v základoch. Dôvodom je „zlý muž“ českej politiky Vlastimil Tlustý, ktorý v utornajšom hlasovaní parlamentu spolu s ďalšími dvoma poslancami vládnej ODS odmietli podporiť koalíčný návrh zákona o vrátení majetku cirkvám. Krehká koalícia tak stratila väčšinu a zákon nepresadila.

Tlustý pritom varuje, že vo svojej rebelantskej politike bude pokračovať naďalej. „Koalíciu položiť nechcem. Budem aj naďalej podporovať vládu vo veciach, ktoré sú rozumné. Stále však budem trvať na svojom vo veciach, ktoré sú absurdné a protizákonné,“ povedal pre HN Tlustý.

Problémový majetok cirkvi

Tlustý šokoval koalíčné rady vo chvíli, keď sa malo hlasovať o dlho pripravovanom zákone o vrátení majetku cirkvám. V hre je vrátenie až 270 miliárd českých korún, teda asi 330 miliárd slovenských korún, v priebehu nasledujúcich 60 rokov.

Podľa Tlustého vláda nedoložila túto sumu žiadnymi relevantnými výpočtami. „To číslo je evidentne vycucané z prsta,“ tvrdí Tlustý.

Spolu s poslaneckými kolegami z ODS Jurajom Ranincom a Janom Schwapelom presadili, aby sa o zákone vôbec nehlasovalo. Pridal sa tak na stranu sociálnych demokratov a komunistov, čo mu zvyšok občianskych demokratov nevie odpustiť. „Drvivá väčšina poslaneckého klubu ODS to vníma ako neférové konanie, ktorým si kolega Tlustý berie nás ostatných ako rukojemníkov,“ povedal pre HN podpredseda ODS Ivan Langer.

Tlustý sa však zatiaľ nepridal ani k opozícii. „Môžem potvrdiť, že

medzi tromi poslancami ODS a našou stranou neprebehli žiadne rokovania. Bola to ich spontánna akcia. Ja by som veci zatiaľ nechal tak, a uvidíme čo prinesie čas,“ povedal pre HN šéf sociálnych demokratov a bývalý premiér Jiří Paroubek. Tlustý pritom nie je proti vracaniu majetkov cirkvám a súhlasí tiež s odľukou cirkvi od štátu. „Včera som na poslaneckom klube navrhol vlastné riešenie,“ dodal Tlustý. Jeho návrh znižuje sumu, ktorú má štát zaplatiť, na menej ako štvrtinu z 270 miliárd. Podľa neho to však bol premiér Topolánek, kto médiám povedal, že kvôli cirkevným reštitúciám sa vláda rozpadne.

Tlustý verzus Topolánek

Kolegovia Tlustému tiež vyčítajú, že sám bol pri tom, keď sa zákon pripravoval. „Pán Tlustý bol pri mnohých veciach, ku ktorým sa teraz nehlási,“ hovorí Langer. Poslanec však jeho tvrdenia odmieta. „Pri príprave tohto znenia zákona som nebol ani minútu.“ Problémom je podľa médií osobné nepriateľstvo medzi Tlustým a Topolánkom. Tlustý tvrdí, že premiér začal otvorenú vojnu, ktorá trvá už najmenej štyri roky. „Ja som sa po celý čas vždy iba bránil. Ak niekto začal rozkol v ODS, bol to, bohužiaľ, pán Topolánek,“ tvrdí poslanec Tlustý.

Svoje problémy si chce ODS riešiť predovšetkým sama. Tlustý však hovorí, že v ODS je viac poslancov, ktorí nie vo všetkom súhlasia s premiérom Topolánkom. „Podporuje ma viacero členov ODS, ale nebudem ich menovať. Bude nás vždy toľko, koľko bude treba.“

Koalíciu položiť nechcem. Niektoré veci sú však absurdné a protizákonné.

Matúš Benčík
HN, 5.6.2008

Jedinou murovanou stavbou v obci je kostol Navštívenia Panny Márie z roku 1875. Vikolínec zaujme aj celkovým umiestnením v krajinársky maľebnom prostredí, ktoré tvoria úzke pásiky polí a pasienkov.

V roku 1991 sprístupnili verejnosti jeden z roľníckych domov ako múzeum. Pôvodné vnútorné členenie a zariadenie interiéru je obrazom spôsobu života.

V ostatných objektoch pamiatkovej rezervácie stále žijú pôvodní obyvatelia. Záchranné práce jednotlivých stavieb sú ciele len na obnovu a konzerváciu zvonku. Tento živý skanzen v roku 1993 zapísali do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

Branislav Majling
Roľnícke noviny, 6.6.2008

Nový apoštolský nuncius

Slovensko by malo prijať zmluvy o financovaní katolíckej cirkvi a o výhrade svedomia. Vyhlásil to dnes bezprostredne po inaugurácii nový apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana. 66 ročný taliansky arcibiskup sa stal v poradí tretím veľvyslancom Svätej Stolice na Slovensku.

Rado Igaz, redaktor: „Mario Giordana vyštudoval kanonické právo. V diplomatických službách Vatikánu pôsobí 30 rokov. V prezidentskom paláci dnes odovzdal Ivanovi Gašparovičovi poverovacie listiny diplomata.“

Mario Giordana, apoštolský nuncius na Slovensku: „Odovzdávam do vašich rúk poverovaciu listinu od pápeža Benedikta XVI.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Apoštolský nuncius má dve úlohy. Jednak zastupuje zvrchovaný štát, Svätú Stolicu voči Slovenskej republike a jednak je zástupcom Svätého Otca, teda pápeža voči veriacim katolíkom na Slovensku.“

Mario Giordana, apoštolský nuncius na Slovensku: „Prišiel som na Slovensko, aby som pokračoval vo veľmi dobrých vzťahoch, medzi Slovenskom a Svätou Stolicou.“

Adela Makovinská, odborníčka na diplomatický protokol: „U nás na Slovensku v rámci jednotného štátneho protokolu veľvyslanec Vatikánu, Svätej Stolice apoštolský nuncius, je do a je non, čo znamená že je najstarší, alebo teda najvyššie hodnotený, alebo najvyššie postavený diplomat, medzi diplomatickým zborom.“

Rado Igaz, redaktor: „Mario Giordana doteraz pôsobil ako apoštolský nuncius na Haiti, kde sú časté občianske nepokoje. Pokoj na Slovensku si preto pochvaľuje.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Zatiaľ čo som mal možnosť s ním hovoriť, je veľmi spokojný, je veľmi nadšený tým, čo zatiaľ v Slovensku, alebo na Slovensku videl.“

Rado Igaz, redaktor: „Slováci sa budú môcť s novým apoštolským nunciom stretávať bežne na omšiach či na pútiach po celom Slovensku. Už teraz má Mario Giordana plný kalendár pozvaní od biskupov. **Rado Igaz**
TV Markíza, 17:00, 4.6.2008

Príchod nového apoštolského nuncia na Slovensko

Príchod nového apoštolského nuncia na Slovensko mal byť impulzom, aby čiastkové zmluvy s Vatikánom o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi boli opäť aktuálne. Súčasný kabinet ich uspal na výmenu ponukou neotváraní otázky registrovaných partnerstiev. Podľa Mária Giordana Svätá stolica bude v otázke aktívna.

Mária Giordana, apoštolský nuncius: „Potvrdzujem to slovenská vláda už vyjadrila svoju pri-

pravenosť pokračovať v dialógu v týchto témach.“

Vicepremiér Dušan Čaplovič však o dialógoch v zmluvách o financovaní katolíckej cirkvi o výhrade vo svedomí rázne odmietol.

Dušan Čaplovič, vicepremiér: „Samozrejme neexistuje žiaden prísľub a ja stále si myslím, tým že niektoré rozhodnutia, ktoré by sme museli prijať by išli nad rámec zákonov a legislatívy Európskej únie.“

Rádio Slovensko, 06:00, 5.6.2008

Čiastkové zmluvy s Vatikánom vyprovokovali diplomatickú prestrelku

Čiastkové zmluvy s Vatikánom vyprovokovali diplomatickú prestrelku. Nový apoštolský nuncius na Slovensku totiž vyhlásil, že slovenská vláda je pripravená pokračovať v rokovaniach o tejto otázke. Z ministerského kabinetu však prišli signály, že o pripravenosti nemôže byť ani reč. Téma sa venuje Jaroslav Barborák.

Jaroslav Barborák, redaktor: „Príchod nového vatikánskeho diplomata mal byť impulzom aby sa čiastkové zmluvy o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi na Slovensku pohli. Mário Giordana najviac potvrdil, že svätá stolica bude v otázkach aktívna.“

Mons. Mário Giordana, apoštolský nuncius na Slovensku: „Potvrdzujem to a Slovenská vláda už vyjadrila svoju pripravenosť pokračovať v dialógu o týchto témach.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Správu však nepotvrdil šéf diplomacie. Z vládnych predstaviteľov sa s vatikánskym nunciom zatiaľ stretol len on. A podľa jeho slov sa o otázke nerokuje a je predpoklad, že táto vláda ani rokovať nebude. Ján Kubiš.“

Ján Kubiš, minister zahraničných vecí: „Nepredpokladám, že by sa k tomu vytvorili podmienky.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Ešte konkrétnejší bol vicepremiér Dušan Čaplovič.“

Dušan Čaplovič, podpredseda vlády: „My sme do roku 2010 povedali jasne, že to ide nad rámec zákonov Európskej únie.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Apoštolský nuncius si však informáciu podľa hovorca slovenských biskupov nevymyslel. Jozef Kováčik.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak pán nuncius ako skúsený diplomat povedal verejne čo povedal tak nie je to jeho výmysel ale je to informácia, ktorú dostal z vlády Slovenskej republiky.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Viac svetla však neprinesol ani premiér. Jeho hovorkyňa Silvia Glendová.“

Silvia Glendová, hovorkyňa premiéra SR: „S predsedom vlády Slovenskej republiky nikto z predstaviteľov cirkvi na túto tému nehovoril.“

Rádio Slovensko, 07:00, 5.6.2008

Na EURO aj omše

VIEDENŤ. K pokojnej atmosfére by chceli vo Viedni prispieť aj františkáni. Počas ME chcú zaviesť bohoslužby aj v jazykoch krajín, ktorých futbalisti budú súpermi v Rakúska v základnej B-skupine. **(sita), SME, 6.6.2008**

Katolícki biskupi žiadajú od štátu viac peňazí na cirkev

BRATISLAVA (jc) - Katolícki biskupi nie sú spokojní s financovaním cirkvi a aj preto sú za rokovania o čiastkovej vatikánskej zmluve. Mali by prebiehať súčasne s prípravou ďalšej spornej medzištátnej zmluvy - o výhrade vo svedomí. Slovenský štát vkladá do cirkvi a náboženských spoločností čoraz viac peňazí zo svojho rozpočtu. Vlní dosiahli priame dotácie takmer miliardu korún, čiže raz toľko ako pred ôsmimi rokmi. „Už menej sa spomína, že takmer polovica týchto financií sa okamžite vráti štátu na daniach a odvodoch,“ reaguje Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska. A podotýka, že štát v tomto roku „citelne“ znížil príspevok, ktorým sa financuje prevádzka biskupstiev a ďalších cirkevných centier. Vlní sa síce valorizovali platy duchovných, o ďalšom „prilepšení“ sa však nehovorí, hoci inflácia rastie. Základný nástupný plat kňaza je naďalej nízky - okolo 7-tisíc korún. Biskup dostáva „základ“ o 11-tisíc korún vyšší. Hodnotné príplatky sa pohybujú od 200 do 5-tisíc korún mesačne, podľa toho, o ktorý hodnotný stupeň ide. Finančne horšie sú na tom duchovní v cirkvách, kde sa kňaz môže ženiť a má rodinu. Pritom však bohoslovcov i duchovných na Slovensku stále pribúda. Pred šiestimi rokmi preto ministerstvo kultúry pripravilo návrh zákona, ktorý počítal s tým, že štát bude prispievať iba na platy obmedzeného počtu kňazov a prevádzkových zamestnancov. Je ich spolu okolo 3 500. Ostatných si mali financovať cirkvi samy. Návrh zákona však parlament krátko pred voľbami v roku 2002 neprerokoval a odvtedy ho nikto nevrátil do le-

gislatívneho procesu. „Môže byť jedným z podkladov pri rokovaniach o zmluve,“ pripúšťa Kováčik. Podľa podpredsedu vlády Dušana Čaploviča sa však takéto rokovania nemôžu začať skôr ako dva roky po vstupe Slovenska do eurózy, čiže v roku 2011. Zrejme na tom nič nezmenia ani slová nového apoštolského nuncia na Slovensku Maria Giordana, ktorý v stredu pripomenul, že čiastkové zmluvy „bude potrebné prijať“. Čaplovič je stúpencom asignačného modelu financovania cirkvi, ktorý platí napríklad v Taliansku. Občan sa vtedy sám rozhoduje, ktorej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti určí isté percento zo svojich daní. Človek bez vierovyznania ho môže venovať napríklad na obnovu kultúrnych pamiatok. Podľa riaditeľky Ústavu pre vzťahy štátu a cirkvi Michaely Moravčíkovej treba zvyšný čas využiť na hľadanie nového, vhodnejšieho modelu. Úplnú odľahčenie cirkvi od štátu považuje za nereálnu, východisko vidí vo viaczdrojovom financovaní. „Čiže nielen zo štátnej dotácie, ale aj z výnosov z majetku a príspevkov od veriacich,“ vysvetľuje Moravčíková. Ani na takýto model sa však podľa nej nedá prejsť okamžite. Sociológ Ján Bunčák z Univerzity Komenského považuje za chybu, že na Slovensku neprebíha verejná diskusia o možnej odľahčenie. „Len v takejto diskusii sa môžu vyhraniť názory a zrodiť vhodné modely,“ pripomína sociológ. Podľa vlaňajšieho výskumu agentúry TNS SK si každý tretí Slovak myslí, že cirkvi by mali žiť iba zo svojho majetku a z milodarov. Väčšinový názor v tejto otázke však zatiaľ neexistuje. PRAVDA, 6.6.2008

Návštevníci Zemplínskeho múzea v Michalovciach si môžu pozrieť vyše 250-ročné kňazské rúcho

Návštevníci Zemplínskeho múzea v Michalovciach si môžu pozrieť vyše 250-ročné kňazské rúcho, ktoré pochádza z obdobia Márie Terézie. Nádherne rúcho vyšívala dcéra cisárovnej, Alžbeta. Rúcho darovali grófke Anne Sztáray, tak sa dostalo do obce Stará, kde ho storočia opatrovali v kostole. Kňazi si ho obliekali len na slávnostné príležitosti. STV2, 18:45, 2.6.2008

Archeológovia objavili žilinský hrad

Základy obytnej veže zrejme z 13. storočia plánuje George Trabelssie zakomponovať do svojho budúceho nákupného centra.

ŽILINA. Archeologický výskum v centre Žiliny, kde má vyrásť obchodné centrum, priniesol objav, ktorý prepíše dejiny mesta. Obytná veža žilinského hradu, ktorú našli pri Farských schodoch, prekvapila aj historikov.

Významný objav

„Čo sa týka vzniku mesta Žilina, je to v poslednom období jeden z najvýznamnejších objavov,“ povedal vedúci výskumu Jozef Hoššo. Kruhová stavba má vonkajší priemer 14 metrov a hrúbku tri metre, vysoká mohla byť 20 metrov. Ide o obytnú vežu zrejme z 13. storočia.

Veža v nákupnom centre

„Prvá písomná zmienka o hrade je z roku 1318, hrad vtedy patrila Matúšovi Čákovi,“ povedal Peter Štanský, riaditeľ Štátneho archívu v Žiline. Podľa neho však môže byť hrad oveľa starší.

Zvyšky hradnej veže plánuje podnikateľ George Trabelssie zakomponovať do interiéru budúceho obchodného centra.

„Ľudia platia peniaze, aby si mohli pozerať pamiatky. Teraz si ich môžu prísť pozrieť, nemusia platiť nič,“ povedal Trabelssie.

Garáže nebudú

Objav prekazil zámer vybudovať 150 parkovacích miest. „Podzemné garáže asi vynecháme,“ povedal podnikateľ. Konečnú verziu projektu má predstaviť o 10 dní.

Základy veže sú vedľa Starej fary, ktorá je od minulého týždňa národnou kultúrnou pamiatkou. Vlastník budovy, žilinská diecéza sa proti jej zaradeniu medzi pamiatky odvolala. Budova chátra a Trabelssie sľúbil pre cirkev nové priestory.

Ladislav Kavecký
SME, 6.6.2008

Bude eutanáziu akceptovať aj Slovensko?

Eutanázia je výnimočný akt, do ktorého ako odborník vstupuje v prvom rade lekár. Má však aj úskalia právneho charakteru. Súdny lekár PETER KOVÁČ z Bratislavy je zároveň právnikom. Eutanáziu, ktorú môže tak ideálne posúdiť z pohľadu oboch profesií, si vybral aj za tému svojej dizertačnej práce.

Prečo práve táto téma?

Ako súdny lekár som poznal prípady ľudí, ktorí sa nevedeli vyrovnat' so svojím ochorením a situáciu riešili samovraždou. Napríklad vyskočili z okna alebo si zvolili strelnú zbraň. Sú však ľudia, ktorí nemajú odvahu siahnúť si na život alebo takí, ktorých choroba pohybovo paralyzuje.

Eutanázia ma zaujíma ako medicínsko-právny problém, pretože ide o rozhodnutie človeka o jeho vlastnom živote, ktoré by malo byť rešpektované, rovnako ako každé iné.

Aký názor prevláda medzi lekármi?

Nemôžem zovšeobecňovať, ale vychádzať len zo vzorky konkrétnych lekárov, ktorých poznám, a je to individuálne. O postoji k eutanázii v konečnom dôsledku rozhodne názorový základ človeka. Mladší dynamickejší kolegovia inklinujú skôr k jej akceptácii za istých okolností, ale starší alebo hlboko veriaci ju považujú za absolútne neprípustnú. Odporcovia uvádzajú rôzne dôvody odmietavého postoja. K najpodstatnejším patrí argument šikmej plochy, podľa ktorého sa uzákonením eutanázie spustí lavína a rapídne narastie počet žiadateľov. Neraz aj takých, ktorí by stanovené kritériá nespĺňali. A časom by sa to potom mohlo vymknúť spod kontroly.

Skutočne by to hrozilo?

Nepredpokladám. Opieram sa pritom o skúsenosti zo sveta. Napríklad v americkom štáte Oregon sa počet prípadov asistovanej samovraždy, ktorá je tam za presne špecifikovaných podmienok legálna, ustálil dlhodobo na čísle asi 40 prípadov ročne. Zaujímavé je, že podľa prieskumu ide prevažne o ľudí s vyšším vzdelaním.

Nedá sa za istý druh eutanázie považovať aj odpojenie pacienta od prístrojov?

To je obrovský rozdiel. V tomto prípade nejde o človeka, ktorý má pred sebou istý časový úsek, aj keď naplnený utrpením spojeným s poslednou fázou choroby. Zvyčajne ide o situáciu, keď zlyhávajú základné životné funkcie a život udržujú len prístroje. Najpodstatnejším kritériom je stanovenie mozgovej smrti. Je rovnocenné zo stanovením klasického úmrtia, pri ktorom ide o nezvratné zastavenie dýchania a krvného obehu.

Môžu toto rozhodnutie ovplyvňovať príbuzní?

Tí nemajú čo do charakteru poskytovanej zdravotníckej starostlivosti vo všeobecnosti vstupovať a týka sa to, prirodzene, aj posudzovania zdravotného stavu pacienta. Výnimku však predstavujú osoby nespôsobilé právnych rozhodnutí, kde dáva súhlas rodina, aj keď s istými obmedzeniami.

Pacient samotný však má právo liečbu odmietnuť.

Iste, a môže tak urobiť úplne alebo čiastočne. Lekár ho však musí detailne informovať o charaktere vývoja choroby a on si musí byť vedomý dôsledkov svojej voľby. V súvislosti s odmietnutím liečby predlžujúcej život môžeme hovoriť o pasívnej vyžiadanej eutanázii, ktorá je však v súlade s našim právnym poriadkom. Nikoho predsa nemôžete nútiť liečiť sa. Najmä ak procedúry, ktoré má podstúpiť, považuje za zbytočné a nepríjemné.

V zahraničí môže pacient dopredu odmietnuť niektoré lekárske úkony. Máme takú šancu aj na Slovensku?

Naše právo priamo neumožňuje odmietnutie napríklad resuscitácie. Ale Dohovor o ľudských právach a biomedicíne obsahuje článok, ktorý možno na konštrukciu takéhoto práva využiť. U pacienta, ktorý v čase zároku nie je v takom stave, že môže vyjadriť svoje pranie, treba prihliadať na pranie, ktoré vyslovil v súvislosti s vykonaním zároku skôr. Ak pacient vyjadrí nesúhlas s určitým úkonom dopredu, lekár by mal jeho požiadavku akceptovať pri najbližšej situácii, ktorá si konkrétny úkon vyžaduje. Stačí ústny prejav, ale omnoho dôveryhodnejší je písomný vo forme testamentu pacienta, ktorý by v prípade potreby mal na súde väčšiu váhu.

Mnohí pacienti a dokonca i lekári o tomto dohovore ani nevedia. Kritici túto možnosť danú článkom 9 spochybňujú, pretože liečebné metódy sa zlepšujú alebo prichádzajú nové. Preto aj článok obsahuje formuláciu, že na predchádzajúci stav treba prihliadať. Nie je to však povinnosť, čo lekárovi fakticky umožňuje zohľadniť zmenu možností medicíny.

Je v súčasnosti reálne, aby sa eutanázia stala súčasťou právneho systému na Slovensku?

Celkom určite nie. Nedovolí to atmosféra spoločnosti, kde sa prevažná časť populácie hlási ku kresťanským alebo iným náboženským princípom, ktoré takýto spôsob ukončenia života neuznávajú. Súvisí to aj so skladbou politických strán v parlamente, z ktorých väčšina deklaruje práve takéto smerovanie, takže pri hlasovaní by zákon o eutanázii nemal šancu. Ale považujem toto právo za dôležitú súčasť života spoločnosti. Človek má mať možnosť alternatívy aj v hraničnej situácii.

Alžbeta Slováková

Prieskum: za je Slovákov viac ako proti

Až 46 percent Slovákov je za eutanáziu, 40 percent je proti. Také sú zistenia minuloročného reprezentatívneho prieskumu, ktorý agentúra MVK urobila pre denník SME. „Kvalifikovanú odpoveď na otázku, či je Slovensko na uzákonenie eutanázie pripravené, zatiaľ nemáme. Na to je potrebná spoločenská diskusia a na verejných fórach táto téma chýba. Nie je to akútny problém tejto krajiny,“ tvrdí sociológ Jozef Haulík, šéf agentúry.

S eutanáziou súhlasili skôr ľudia s vyšším vzdelaním. Vekové kategórie boli takmer vyrovnané, ale častejšie vyjadrili odmietavé stanovisko ľudia nad 70 rokov. Zaujímavé bolo, že aj keď nesúhlas súvisel s vierovyznaním, až 40 percent nábožensky citiacich respondentov bolo za eutanáziu. „Tieto čísla korešpondujú s výsledkami podobných ankiet v zahraničí, napríklad v Čechách alebo i v Poľsku aj napriek tomu, že je silne kresťanské,“ dodal doktor Haulík.

SME, 6.6.2008